

ALBINA.

Ese detre'i ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, candu o cola intraga, candu numai dimetate, adeca dupa momentul impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. n.
dimetate de anu	4 " "
patrariu	2 " "
pentru Romania si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. n.
dimetate de anu	8 " "
patrariu	4 " "

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundenti a-i nostri, si d'adretulu la Redactiune **Josefsiad, Langeasse Nr. 43.** unde suntu a se adresa si corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditur'a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Viena 11. 23 iunie 1868.

In vietii constitutionala daca esamimam parerile si tendintiele omniloru ce compunu cutare partita politica, de comunu gasimu cate trei feluri de tendintie si conformu acestora sunt cate trei grupe intr'o partita, a nume: centrulu, ultraistii si moderatii. Centrulu da fratiloru sei, adeca ultraistiloru si moderatiloru, numele de fractiune. Diseramu ca acesta impartire existe de comunu, dar nu e regula fora de esceptiune.

Aceste doue fractiuni, moderatii si ultraistii, facu partitei unu folosu forte mare daca centrulu scie si e capace a le conduce, a le manui. Ni este in via memoria cum storse Deak de la Viena infintiarea ministeriului ungurescu, densulu adeca amenintia in „P. Naplo“ ca va repasi si va lasa ca Tiszaistii se devina in majoritate dietala; de aceea Viena grabi a molcomi pre Deakistii caei i-sunt mai placuti de catu Tiszaistii. Dar nu numai in acestu casu, ci la tote ocaziunile Tiszaistii fecera Deakistiloru atatu de mare folosu, in catu daca nar existe acesti Tiszaisti, atunci insisi Deakistii ar fi siliti se si-i faca, se si-i creeze, ori prin posturi ori cu bani, seu altmintre.

Totu aceste doue fractiuni sunt nu mai putienu periculose, unde centrulu nu este capace a le manui. Antagonistii politici cari au d'a combata o asemenea partita, si vedu necapacitatea centrului, si facu delocu planulu de combatere, si a nume pe moderatii i lega de reactiunari prin ceva relatii, era ultraistiloru dau unu contingentu de aginti cari seiduca si mai departe pana la cutare absurditate seu cursa. Intre asemenea cerustantie daca vine momentul actiunii si partita nu vre se cada viktima antagonistiloru sei, nu-i remane de catu a face, ca antic'a Roma, se-si creeze unu dictatoru, seu si mai bine (precum facea totu Roma si mai apoi alte state si desclinitu conventulu Franciei) se sacrifice pre un'a dinre aceste extremitati seu pre amendoune, desbracandu-le de veri ce potere politica prin mediloce conforme cerustantiiloru.

Am premisu acestea pentru ca acum este tocm'a la ordinea dilei negociatiunea cu partia federalistiloru istorici seu a cehiloru.

Partia cehiloru inca e compusa de multe colori, si antagonistii loru politici au batutu pre la usiele moderatiloru partitei si a altora, dar fora rezultat. Antagonistii fecera incercari repetite si un renunciau la sperantia d'a desface solidaritatea partitei. Cehii, ca odata pentru totdeun'a se li taie poff'a antagonistiloru, folosira de unadi ovatiunea adusa lui Palacky si se unira cu totii in manifestatiunile loru contra betranulu barbatu de statu, dovedindu prin acesta ca densii compunu unu intregu, ce nu se pote despica in parti, la care nu se pote aplica: divide et impera.

In fatia acestoru manifestatiuni guvernulu se vediu silitu a recunosce importantia federalistiloru, si renunciandu la cai laterale, se puse cu densii in relatii de a dreptulu pentru a se contielege cu sinceritate.

O punte s'a santitu in Prag'a, si acesta ocaziune se folosi pentru ca monarculu in persona se marga la Prag'a si se asiste solenitatei, fiindu insocitu de arch. Albrecht si alti membri ai casei domnitoare, de ministrulu-presiedinte principe Auersperg, si in fine fu chiamatu a-

colo si cancelariulu Beust. Consiliarii coronei au dese conferintie cu Palacky si Rieger corifeii federalistiloru, si oficiosele din Viena si-promitu rezultatele cele mai bune. Nesmintitu ca densele si-promitu pentru ca asiè li s'a comandatu, dar in organele federaliste nu gasimu inca aceste sperantie.

Caus'a nationalitatei.

Natiunea ungeresca devine totu mai netoleranta fatia cu pretensiunile nostre nationali, si tendintiele ei de magiarizare crescunecetatu in proportiunea in care egemonia ungeriloru prinde radeime mai adance si ne incaiera mai bine.

Ieri alaltaieri contrarii nostri politici recunosceau inca cestiune de nationalitate o urgentia atatu de mare, in catu promiteau cu solenitate ca la prim'a ocaziune legelativa chiar daca nu vor pote desbata si alte afaceri, dar acesta cestiune o vor deslega.

Veni ocaziunea legelativa si noi asceptamu deslegarea cestiunii de nationalitate, dar veduramu ca ungerii preferescu anesiunea Transilvaniei. Deputatii fora de consciintia Transilvaniei, intrara in diet'a ungeresca. Ast'a se pretrecu, dar cestiunea de nationalitate remane asceptandu!

Veni unu felu de organizare, posturile se amplura de sus pana jos mai eschisivu cu magiari si pre cont'a egalei indreptatii a romaniloru. Cestiunea de nationalitate totu remane asceptandu!

Se infintia ministeriulu ungurescu, totu din magiari, se procede magiarsce la ocuparea posturilor noue cu desconsidearea nationalitatiloru. Cestiunea de nationalitate remane asceptandu!

Se decudu referintiele publico-juridice ale Ungariei contra „cele lalte tieri ale Mai. Sale,“ se efeptuescu decisiunile, — dar pentru cestiunea de nationalitate ungerii n'au timpu!

Legile pentru caile ferate se voteza, bugetele se desbata, — dar pentru cestiunea de nationalitate ungerii inca totu n'au timpu!

Nisce petitiuni private incurgu dietei, si diet'a se ocupa de densele dile intregi, — dar pentru cestiunea de nationalitate n'are timpu!

Am ajunsu astadi ca si strainii se se mire de neintreruptele amenari ale cestiunii de nationalitate, chiar si nemtii aliatii ungeriloru si fratii loru de cruce (voiu se dicu, de dualismu) si-respica mirarea prin organele loru, suatuindu ungeriloru a grabi deciderea acestei cause, — unu suatu acest'a pentru care n'avemu se multiamimu delocu si orbisiumentiloru, caei a buna sema nu s'a datu de dragulu romaniloru, ci este mai multu o maniera invescuta pre catu se pote de bine, care desbracata pare ca ar dice: „Sunteti voi, ungeriloru! mari maestri caei pre la multe icone i-ati sciutu portu pe romani, dar si romanii sunt buni de piciore ca nu s'au ustanitu, dar ore totu asiè sunt si de capu? vom cerca noi asta maestria se vedemu nu cumva i-am pote imbeta cu apa rece!“

Dar ore totu astfelu se va amenacestiunea nationalitatiloru? nu se pote caei la ordinea dilei va fi curundu proieptulu de lege pentru o armata magiara si apoi — s'a decisu caus'a nationalitatiloru tocm'a precum o vreu magiarii adeca cu limba magiara pretotindene, cu oficiali magiari si cu anesiunea Transilvaniei.

Acesta va fi situatiunea, si pentru

sustinerea acestei situatiuni magiarii vor ave dreptu garantia reala — armata!

Nu este neci unu romanu care se se indoiesca despre bunele sentieminte si intentiuni ale deputatiloru nationali, dar despre neeficacitatea procedurii loru de pana acum'a s'au potutu insisi convinge; si de se va continua totu astfelu, nu vor pote preveni situatiunei ce ne ascepta.

Consecintia, caracteru semi-oficial!

(*) Nu o data avuramu scandalos'a ocaziune a constata, cum unele organe oficiali si semi-oficiali, totu intr'unu sufleru acusi resuffa caldu, acusi rece, acusi si-arata o facia, acusi alt'a; si acesta fora de neci o sfiela.

Despre „Presse“ cea vechia de aici a nume am aretatu onoratulu nostru publicu astfelu de metamorfose peste nopte. am aretatu ca — buna ora in nr. seu de sambeta combatu si condemna pe ministeriulu Romaniei, in catu nu-i lasa unu peru intregu, si — alta di lu-lauda pe intrecute cu „Romanulu.“ Si-apoi, „Presse“ este organu — precum se scie — guvernamentale, semi-oficial, este in Viena aceea ce este buna-ora „P. Naplo“ in Pesta si „Romanulu“ in Bucuresci.

Am disu atunci ca acesta leganare, neconsecintia si contradicere este caus'a, pentru carea nu atribuiu, nu potemu atribui veri o insemnetate respicatiuniloru si criticelor acestei foi. Asta data venimu a constata asemenea caracteru totu in colonele aceleia-si „Presse“; venimu se facemu acest'apentru cuventulu ca — desi patiti, totu se mai afla unii intre noi, cari numai decatu se dau amagiti si — si-punu sperantia in vorbele semi-oficialei „Presse“, mai vertosu candu ele mostra pe contrarii nostri si sunt in favorea si a causei nostre.

Fu marti'a trecuta, in 3/16 a curintei, candu numita „Presse“ intr'unu articlu de frunte, in vr'o trei colone infricosiate insira peccatele partitei magiare guvernamentali din Pesta, i spuse, ca pentru libertatea comuna n'a facutu si nu face *nemic'a*, pentru *inaintarea* materiale si spirituale a poporulu — asemenea *nemic'a*, ca dreptele pretensiuni ale Ardealului si ale nationalitatiloru sunt pururea ignorate; c'unu cuventu ca nu se ngrigesce de catu de egemonia magiara si de interesele sale particulari. A-deveru ca cetindu de astea, astfelu desfasurate si insirate intr'o foia straina si inca intr'un'a guvernamentale, ti vine se te bucuri, caei te convinge cumca a-deverulu a aflatu petrunde si recunoscere pana in cercurile supreme oficiali; dar candu apoi de locu dup' acesta te pomenesci ca totu acea foia d'odata intorce mantea si sufla chiar contrariulu, nu-ti vine de catu — a te scandalu. Asiè domnia ei „Presse“ sambet'a trecuta, adeca chiar a patri'a di dupa cumplitulu atacu ce fece partitei magiare domnitoria, totu in fruntea sa se apuca a se desminti ea insasi pe sine, laudandu si apelandu portarea magiarismulu domnitoriu. „In Ungaria — scrie „Presse“ — liberii sunt domni situatiunei; — diet'a a asediatu cu resolutiune pe base democratice late (?!?) tota vietii politica; d'aci urmeza ca acolo caus'a libertatei politice este asecurata pre bine, si — mai de parte ca si nemagiarii se sentu ca ungeri. Esperimintele lui Schmerling s'au spartu mai vertosu pentru neplecatiunea romaniloru si slaviloru d'a se desface de corona stului Stefanu si d'a merge la Viena, fiindu ca ei, in necazulu tuturoru

agitatiuniloru nationali, si-promiteau d'osuta de ori mai multa libertate din partea Pestei“, etc. etc.

Asta e consecintia si caracteru semi-oficial! Deci se ne ferimu a crede in tonulu celu pururea insielatoriu alu foiloru guvernamentali.

De la diet'a Ungariei.

(**) *Siedint'a din 20 l. c. a casei reprezentantiloru.*

Presiedinte S. Gajzágó, notariu L. Horváth, dintre ministri sunt de fatia Eötvös, Lónyay si Gorrovc.

Dupa autenticarea protocolulu siedintei tr. presiedintele provoca sectiunile a se intruni dupa mediadi la 6 ore, avendu a se lua la desbatare artic. repinsi in sied. tr. din §. 9 din legea pentru venitele de la sare, — impreuna si emendamentele respective.

C. *Kerkápolyi* referintele com. centr. cetesce raportulu acestei comisiuni despre proieptulu de lege in caus'a contributiuniloru (dariloru) direpte si a scoterii loru. Acestu raportu se va tipari si impartii intre deputati.

Ministrulu fin. Lónyay arata casei ca in finea l. cur. espira terminulu de indemnitate ce s'a fostu prelungitu pentru asternerea acestoru legi, deci atrage atentiunea casei supra acestei impregiarari. Fiindu caus'a intetitória face propunerea: „ca s'a incredintieza comisiunea finantiala se faca unu proieptu de lege in privint'a prelungirii impoteririi ce s'a datu in legea din 29 aprilu a. c. in caus'a contributiuniloru si acestu proieptu numita comisiunea se-lu asterna la desbatare in siedint'a ce se va tiene in 22 l. c.“

Markos asterne casei o petitiune din partea slovaciloru din cottulu Posionu in causele urbariale. *Madarász* asterne inca 4 petitiuni ce se tiene de cele multe in caus'a stergerii legiloru din 1867 etc. *Bobory* asterne un'a de asemenea intiesu din partea aloru 2386 de locuitori din Czepléd. Afara de asta asterne inca unu emendamentu in legatura cu interpelatiunea din siedint'a tr. in care doresce a se pronuncia ca, daca mai existu contracte facute de ministeriulu prov. in virtutea carora strainiloru li se da prerogative pentru a capeta sarea mai eftina, — se se nemicasca, si se se spime totodata ca ministeriulu nu-i va fi permis a mai incheia atari contracte.

La ordinea dilei este desbatarea §-lui 9 din proieptulu de lege pentru venitul de la sare.

Madacsányi face unu emendamentu la alinea a 4 inse se respinge primindu-se in alinea din urma modificatiunea: „In cotfele Arva, Liptau si Turocz va fi pretiulu sarii de fertu 5 fl. 40 cr.“

§. 10—15 se primescu fara desbatare lunga.

Dupa astea urmeza desbatarea generala despre proieptulu de lege pentru venitul de la tutunu (tabacu.)

Se cetesce referatulu comisiunei centrale in acesta cauza, in urma o parere separata ce o da sectiunea III. pe carea o motivieza Zsedényi.

C. *Tisza* rostesce o cuventare lunga in care se dechiara pentru primirea parerii sect. VII. adeca ca se se sterga monopolulu de tutunu.

P. *Moritz* inca pledeza pentru stergerea monopolulu de tutunu si recomanda parerea sectiunei VII.

F. *Deak* afla ca nu e consultu a se sterge monopolulu de tutunu pana ce legelatiunea nu va afla unu medilocu d'a suplini scaderea ce s'ar causu prin acesta stergere.

P. *Nyári* partinesce parerea sect. VII. *Kerkápolyi* apera propunerea comisiunei centrale.

Al. Török propune a se emite o comisiune (enquette) care se-si deo parerea sa daca se poate ca se sustiena monopolulu de tutunu ori ba?

Mai vorbesc unii pro si altii contra pana se incheia sedintia si continuarea desbaterei se amena pe sedintia de luni.

Sedintia din 22 iunie a casei reprezentantilor.

(+) In sedintia de astazi insciintia ministrului Eötvös ca Majest. Sa a santiunatu proiectele de lege referitoare la cladirea calilor ferate din Ungaria inferioara si Fiume, Oradea-Mare si Eszék, cari se dau spre cetire notariului.

Dr. Alesandru Mocioni substernu o plansore si petitiune a membrilor romani si opozitionali din reprezentantia comitat. Crasna, contra volniciei comise de supremulu comite alu acelu comitatu la ocaziunea amplerei postului fostu vacante de vice-comite secundariu. Punemu aci in vederea publicului nostru ouventarea cu carea substernu deputatulu nostru nationalu tenerulu Dr Al. Mocioni atins'a petitiune si care este urmatoarea:

„Onorata casa! Supremulu comite alu Crasnei, la ocaziunea amplerii postului vacante de alu doile vice-comite, in 11 maiu a. e. interpretandu-si dreptulu seu d'a candida ca defelu nerestrinsu prin dorintiele manifestate in comitetulu comitatului, pe candidatulu opozitiunei, desi contra capacitatei si moralitatei aceluia n' avea nici o exceptiune, in neazulu repetiteloru cereri din mai multe parti — n'a vrutu se-lu puna si nici ca l'a pusu in candidatiune.

Privindu deci la usulu legale ce traesce de lungu timp; privindu la acea aplicatiune ce s'a datu dreptulu supremilor comiti d'a candida pentru posturile oficieloru comitatense, cu ocaziunea restituirii municipieloru pe care aplicatiune diet'a a primit'o de a sa si prin carea jntre atele mai vertosu s'a respicatu, ca fiindu in totu casulu mai micu reu a candida in locu de trei, cate patru si cinci individi pentru cutare diregatoria, de catu prin denegarea candidatiunei a provocat nemuliumire, — se se indrume supremii comiti a respecta tota de un'a dorintia comitetului seu a partilor considerabili a le aceluia; — privindu si la acea, ca intrunindu-se langa person'a candidatului opozitionalu, romanu de nationalitate, fora diferentia de confesiune si nationalitate, o parte insemnata a comitetului, prin respectarea dorintiei ei, majoritatea romana mai potetica de dou treimi a comitatului nu se eschidea de la posturile cardinali ale comitatului — numerosii membri opozitionali a-i comitetului, tienendu de periclitatu in esintia sa dreptulu de autonomia, s'au aflatu indemnati — nu numai a protestat acolo delocu contra acestei unilaterale si arbitrare procedure a supremului comite, ci totodata prin o suplica indreptata catra O. ministeriu de interne a cere nimicirea acelei alegori facute astfelu.

Remanendu inse si protestulu datu la Protocolu, si suplic'a amintita fora rezultatu, numerosii membri ai comitatului, dupa-ce me informara despre cele insirate, totu d'o data si-tienura de detorintia loru constitutiunale, a indreptat in acesta cauza o suplica speciale catra onorat'a casa reprezentativa spre acelu scopu, ca celu pucinu pentru viitoriu se se faca dispusetiuni prin cari se se impedece ast-

felu de pasire volnica din partea supremilor comiti.

Pre candu deci la recercarea amintitiloru membri a-i comitetului din comitatulu Crasna, am onore a depune pe me'a onoratei case petitiunea acelora, adaugu rogarea, ca aceea se se transpuna comisiuni pentru petitiuni.

Kerkápolyi referintele comisiunei centrali cetesce referat'a acelei comisiuni in privintia stabilirii pretului de sare pentru locuitorii din Marmatia la 4 fl. 60 cr. de centenariu (mage). Se va tipar si se va desbate in sedintia de mane.

Bobory ar dorit ca si proiectulu de resolutiune asternutu casei din partea sa totu in acesta cestiune, se se desbata mane. (Nu se primesce.)

La ordinea dilei e continuarea desbaterei generali a supra proiectului de lege pentru monopolulu tutunului.

Berczeneczy asié scie ca cestiunea monopolului — ca dare indirecta — ar trebui se urme numai dupa desbateru bugetului. Se mira, cum de oratorii dreptei recunosc cu totii necesitatea stergerei monopolului, si totusi se temu se o spuna pe fatia; d'ora nu convine acesta cu principiulu celoru din Viena (ilaritate). Partinesce motiunea sectiunei VII.

Cont. Lupu Bethlen afla cu multu mai corecta propunerea lui Madarász (adeca se se sterga numai de catu monopolulu) de catu ce'a a sectiunei VII; fiindu ca acesta din urma desi dorese stergerea monopolulu de tutunu cu expirarea anului 1870, totusi nu recomanda nici unu modu, prin care s'ar suplini venitul insemnatu, care provine din monopolulu tabacului. Stergerea simpla a monopolulu atatu de uriciosu si odiosu naintea poporului nu o afla de rationabila, fiindu ca prin acesta ar suferi dauna nereparabila visteria tierii, ce nu se pote pretinde. Propune deci, ca casa se primisca testulu originalu precum e, cu acea adaugere, ca ministerulu se se indrume a conchiam'a adunare constatatore de barbati de specialitate cari desbatendu acesta cestiune atatu de importanta, se recomende alte isvore de venitu, prin cari s'ar pote suplini lipsa provenita prin stergerea monopolulu.

Mai vorbira pentru propunerea acesta: Trefort, Kautz si Besze, era contra Zsedényi, Bonis.

Pentru propunerea lui Madarász mai vorbira Simonyi, Bobory si Csiky. Cesti doi din urma dupa ce aretara cu exemple destulu de plausibili si culesu din vietia practica odiositatea monopolulu de tabacu naintea poporului — la intrebarea mai multoru oratori ca cu ce s'ar suplini venitul provenitu din monopolulu tabacului dupa stergerea acestuia — recomanda urmatoarele moduri: 1) dimisionarea a loru 25 mii de finanti (Aprobare) a caror'a sustinere consta 3 milioane de florini; a 2) fiindu ca stergerea monopolulu de tabacu numai abia ar fi posibila, deca delegatii ungari ar sterge acestu soi de contributiune din bugetulu tierii, in care l'au cuprinsu pre candu umblau prin Viena seu su alte cuvinte: Stergerea monopolulu e identica cu stergerea „dualismului“ (Aplause vie din stanga estrema)

Propunerea lui Zsedényi cade la votarea nominala cu 194 voturi contra 101. Se primesce propunerea lui Bethlen.

Cu acestea se fini sedintia la 3 ore.

Discursulu dlui Endocstia Hormuzachi in caus'a autonomiei bisericii din Bucovina.

(vedi nr. tr.)

Istoria petitiunii din Bucovina in caus'a autonomiei bisericesci este atatu de plina de invetiatura, catu si demna de consideratiune. Nu e de lipsa a fi catolicu, neci nu e de lipsa a incheia veri unu concordatu pentru corelejiunarii sei, spre a exercia drepturi de concordatu in contra legiloru si drepturiloru fundamentale de statu.

Catu de paradoca se pare a fi afirmatiunea acesta, totusi e intarita prin cele ce se intemplara cu petitiunea presenta, a careia sorte, pana la intrare in parlamentu, e asemenea unei odisee, unei lupte fatale in contra pedecoloru cumplite.

Comunitatea bisericii gr. or. din Bucovina, reprezentata de barbati de tote starile mirene si preutiesci, se decise, in o adresa catra senatulu imperiale, a esprime recunoscerea pentru votarea legiloru fundamentale de statu si a-lu roga pentru emiterea unoru legi speciale, referitorie a nume la efectuarea autonomiei bisericii acesteia. Intre acestea, eta ca veni la medilocu man'a unui barbatu de pe o trepta inalta, a unui barbatu, pre care, numai din respectu pentru starea sa, nu-lu spunu pe nume, *) si ingrozindu cu disgratia pre toti cei ce cutediara a subscrie, puse in fine sub incuitore insasi petitiunea, ce i se aduse in mana.

Nu mai prin o intrevenire inalta, numai pe urm'a dispusetiuniloru facute de Esc. Sa ministrulu de culte si a presiedintelui din Bucovina, a scapatu petitiunea acesta din contumacia, era dreptulu de petitiune ale unei comunitati bisericesci de violare arbitraria. Ceea ce vedemu asié-dara in matasa rosia invelitu, este peregrinulu scapatu din prinsorea babilonica!

Dara care este scopulu si cuprinsulu? care este obiectulu petitiunii? De ce pati ea acele necadiuri? me va intrebá nu unulu.

In staturile Austriei se afla de secolu o biserica, venerabila pentru vechietate, potetica dupa numerositate, neschimbata in dogme, afina dupa doctrina cu biserica rom. cat. si a nume sor'a ei cea mai mare. Asta comunitate numera in tote statele Austriei peste 3,200.000 de credinciosi, era din coce de Lait'a jumetate de milionu. De la anulu 1848 in coce se incorda ea neincetatu, a vedé efectuata regularea sa organica si legatur'a sa ierarhica intocmana asiediaminteloru sale canonice. Ea staruiese indaru, de a vedé defapta pusetiunea sa legala in statu si formata organizarea sa interna, ca pe bas'a acesta se pota exercia deplinu autonomi'a garantata prin legile fundamentale de statu. Ea pretinde legi speciale spre efectuarea principiulu de libertate bisericesca, asemenea celor'a ce le posedu catolicii si protestantii de multu si precum sunt puse la ordinea dilei chiar si pentru evrei.

La constituirea bisericesca respectiva pretinde inse poporulu gr. or. in privintia formalia facultatea unui votu la consultarea si decisiunea afaceriloru bisericesci, scolare si fundatiunale. Asta pretensiune se radima atatu pe

*) Alt'a e curtenirea din parlamentu si alt'a franchet'a diurnalistica; deci noi trebuie se spunemu ca vorb'a e de S. Sa eppulu Haekmann, — si de ce se nu spunemu? nesmintitu ca S. Sa a lucratu cum l'a invetiatu preceperea si n'are de asonsu. Petitiunea din cestiune o vom publica mai tardu. Red.

intielesulu si liter'a legiloru; catu si pe fintia si praos'a vietii bisericesci gr. or. Biserica ortodoca e centralistica numai in privintia doctrinei dogmatice, nu inse in administratiune si jurisdictiune. Ea nu are o capetenie monarchica, ci este in genere asié de sinodala in formele sale ca si antistelui inzestratu cu titulu de patriarcu nu-i recunosec dreptulu de a emite din propria autoritate decisiuni dogmatice si organice. Numai in sinodulu ecumenicu, ca instantia suprema, si treptatu in josu in sinodele provinciale si diecesane zaco tota poterea autoritatii legelative in biserica gr. or.

Patriarculu de Constantinople, ca demnitarulu supremu pote cu invoirea celoru lalti patriarci a conchiam'a unu sinodu a tota biserica, dara lui nu-i este iertata a prejudeca decisiuniloru acestuia, si neci ale suplini pre aceste. Patriarhii sunt potinti numai prin sinode, afara de acestea sunt ei episcopii dieceseloru proprie. Spiretulu absolutismulu nemarginitu si a centralisatiunei strinse inca n'a subjugatu biserica ortodoca, neci in reportulu episcopatului catra clerulu inferiore, neci a presbiteriului fatia cu crestiniu laici. Unu spiretu moderatu, blandu, aristocratico-democraticu respira in genere in asiediamintele si administratiunea bisericii gr. or; caci spre fericirea ei, inca n'a tienutu ea unu concilu tridentinu, spre introducerea unui centralismu strinsu si unu absolutismu apasatoriu in organismulu seu. Pe bas'a spiretulu acestuia sinodale, pretinde comunitatea bisericesca, de a fi ascultata si vocea ei despre regularea starii sale.

Dupa conceptele religiuonarie ortodocse nu constitue clerulu singuru biserica reprezentativa, si credinciosii laici sunt unu factoru esentiale alu ei, si asioma: „Nihil de nobis sine nobis“ trebuie se devina aplicata si in privintia acestoru doi factori, adeca a clerului inferiore si a mireniloru, la efectuarea legiloru organice. Cu exceptiunea afaceriloru dogmatice, rituale si jurisdictionale, cari sunt rezervate preutfei, cadu tote cele lalte in acelu cercu de competintia, la care partecipa asemenea preutii si laicii. Asiá vedemu, ca alegerea patriarhiloru gr. or. se face in o adunare de preoti si de laici. La alegerea mitropolitiloru si a episcopiloru participa si unii si altii, in congressulu din Carlovettiu precumpenece numerulu laiciloru; era alegerea parochiloru este unu dreptu practicatu pretotindene alu patroniloru laici si alu comunitatiloru.

Dreptu ca unii demnitari bisericesci, cuprinsi de man'a absolutismulu, detersa a dese ori man'a cu poterea de asemenea absoluta a statului, ca in concursu cu acesta se-si impace mandria si interesulu pe spatele credinciosiloru si a clerului si fora de scirea si voia acestora. Regimulu cugeta a stepani deplinu turm'a, daca a castigatu pre pastoriu si cu intrebuintiarea mediloceloru sale i-a sf succesu a dese acesta, precum demustra chiar istoria uniunii. Era pastorulu din alta parte nu mai avea lipsa a se bate dupa consentimentulu turmei sale, daca era securu de patronagiulu poterii ce domnia preste turma. Asiá deveni ca demnitarii bisericesci se secularisara era poterea statului se clerisa. Biseric'a lasa pre statu, era statulu pre biserica, a intrá pe terenu strainu, si anomal'a nascuta prin confusiunea afaceriloru, carea era asiá de batatoria la ochi, a casiuatatu daune si pentru un'a si pentru alta regiune.

Atare monstruositate nu pote se fie suferita in epoca unei desvoltari liberale si ra-

FOISIORA.

„Compendiu de pedagogia,

pentru parinti, educatori, investatori si toti barbati de scoala,

d e

I. Popescu,

profesoru la institutulu archidiecesanu pedagogico-teologicu in Sabiu

Voiramu o scurta discutiune din parte-nea supra acestui opu, pre catu de bine venitu pre atata de bine lucratu, inse daca am atinge pe scurtu importantia pedagogiei si sistem'a opului din cestiune, n'am face de catu a vorbi despre doué mominte ce insusi autorulu le tratéza in prefatia. De aceea facemu se vorbésca elu insusi ca barbatu de specialitate: *)

*) Pretulu opului, precum intielegemu e unu fl. v. a.

Un'a dintre cele mai frumoase caracteristice ale timpului nostru, este fara indoela indoita nisuintia a poporaloru la libertate si cultura generale. Nisuintia acesta o vedemu scrisa ca devisa pre flamur'a fi-carui poporu, carele e desceptu si petrunsu de spiritulu timpului. Si dupa-cum unu poporu e fericitu a poté lucrá cu sporiu la realizarea mintitei devise, asiá pote fi incredintiatu si despre viitorulu seu. Numai prin libertate si prin cultura se pote privi astazi garantatu viitorulu unui poporu.

Libertatea si cultura inse, precum sunt conditiunile principali ale vietii unui poporu, asiá ele si stau in strinsa referintia un'a cu alt'a si am pote dice se conditiuneza imprumutatu. Cultura se pote desvoltá numai in libertate, si libertatea éra si se pote desvoltá si sustiené numai prin cultura. De altmintrea, mergendu pana la inceputulu acestoru doué conditiuni de vietia, aflamu ca cultura e mam'a, ea a nascutu si nasce libertatea: cultura e in

sine libertate, prin ea si numai prin ea poporale, cas' individi, devinu de sine-statatore, devinu libere in actiunea loru, si se emancipa de sub poterile apasatore. De aci se pote intielege importantia precumpenitoare, ce cultura o are in vietia chiar si preste libertate.

Poporulu romanu nici n'a ajunsu bine a respirá din aerulu libertatii, si eta ca elu se si arata inaintea lumei nu numai cu dorintia ferbinte de a inainta in cultura, ci si cu rezultate frumoase in privintia aceleia. Acele rezultate sunt totu atate dovedi faptice despre capacitatea de cultura ce poporulu romanu o posedu inca, in man'a tuturoru maltratariloru din trecutu si in man'a tuturoru vicisitudiniloru din presentu.

Capacitatea de cultura a poporului romanu e recunoscuta nu numai de noi, cei interesati in cestiune, ci si de toti strainii ne-preocupati, cari vinu in atingere cu noi. „Din elementele din cari se compune poporulu romanu, dice renumitulu geografu Hoffman, se

desvolta capete cari sunt clasice si s'ar pote intrbuintia ca modele pentru pictori si sculptori, capete cari si in lantru ascundu aceea ce se arata in afara; pentru-ca precepere asiá de iute, intielegere asiá deschisa, agerime asiá de mare, impreunate cu indemanitate in portare, cum vedemu la romanulu celu mai de rendu si mai neinvetiatu, nu se mai afla nicairi. Acestu poporu, intrunindu-se si aducendu-se la cea mai inalta civilizatiune, ar fi potrivit se ste in fruntea culturai spirituale a intregelumanitati. Si ca se se implinésca acesta, este si limb'a lui atatu de dulce sunatore si bogata, in catu ea s'ar potriví cu deosebire pentru celu mai cultivatu poporu de pre fatia pamentului.“

Acesta caracteristica frumoasa o am reproducu aci, curatu numai pentru de a arata, prin cuvintele unui mare cunoscoloru de tieri si popora, tesaurulu de calitati escelinti ce le contine poporulu nostru. Acele calitati odata constatate cine va pote disputá dreptulu

tionale. Din momentul, in care s'a garantat libertatea bisericeii in statulu celu liberu, nu p'ote se mai suste atare raportu confundatoriu. Pe candu marele Padisia din Constantinopole recunósce egalitatea confesionala si cetatiéna si pronuncia in fati'a lunei ca elu nu vre se scie mai multu de o deosebire intre musulmani si crestini, avemu si noi mai putienu de catu alta data dreptulu, de a denegá unei comunitati bisericesci legile speciale spre efetuarea si realizarea autonomiei si egalitatii sale. Daca cadu dejá concordatulu rom. catolicu in partile sale principale, nu p'ote fi sustienutu unu plagiatu de concordatu in biserica ortodocsa. Acesta este intielesulu si scopulu petitiunii de fatia, si ast'a nu e pretensiunea numai a celoru subscrisi, ci e dorinti'a si pretensiunea tierii intrégi.

Diet'a Bucovinei in 23. Martiu 1863 a votat adeca o adresa catra Maiestatea Sa c. r. in carea s'a rogatu pentru restituirea autonomiei bisericeii gr. or. si pentru administratiunea averiloru bisericesci prin organele indreptatite. Trei ani mai tardu, in 15 Fauru 1866, a cerutu diet'a invoirea spre conchiamarea si serbarea unci adunari diecesane, in carea se participe asemene si credinciosii laici. Desi o participare asemene a laiciloru in afaccrile bisericesci in Transilvania nu numai s'a concesu, ci s'a si efetuatu, pentru Bucovina nu se concese. Acelu rezultat nefavorabile e inse explicaveru. Caci atunci erau frenele statului in o mana, ce nu era amica vietii constitutionale, si cine era in stare a detrage dreptulu constitutionale unui imperiu, potea detrage cu atat'a mai lesne unei biserice. Timpurile inse s'au schimbatu spre bine, si ce in anulu 1866 n'a potutu infloiri, in an. 1868 nu numai va infloiri ci va produce inca si p'ome.

Domniloru! o comunitate bisericesca mare bate la usiele parlamentului nostru si vi aduce incredere si bucuri'a libertatiloru constitutionale. Raspundeti la acésta incredere, la acésta sinceritate constitutionala. Nu concedeti ca se se octroeze bisericeii gr. or. unu concordatu dupa croiel'a absolutistica, unu concordatu, carele ar fi numai rodulu arbitriului personale, si de aceea multu mai nesuferitu, de catu concordatulu celu multu combaturu alu bisericeii rom. cat. Nu e indoieia ca in cutare antiste diecesanu se misica nu numai dorulu, de a stepani in modulu celu mai absolutu nu numai preste cleru, ci si preste toti credinciosii laici, ci si dorulu de a delaturá si influinti'a moderativa a statului.

Domniloru! trii forme bisericesci ale crestianismului vor scuti sub aripele loru venitoriulu Europei si alu lunei civilizate intrégi, aceste sunt: catolicismulu romanu, protestantismulu evangelicu si ortodocismulu gr. or. Dóe forme bisericesci afara in casa acésta si prin regimu recunósce, organizare si grige, era a trei'a inca nu, si totusi este ea si demna si are si lips'a de portarea de grige a statului, ca si cele lalte dóe. Domniloru! in legile fundamentale de statu si in alte legi speciale aticautatu si ati sciutu a incorpora spiretulu intieptiunii, alu dreptatii si alu iubirei de ómeni. Se cunósca dara si biserica gr. or. ca ea nu este ca pana acum'a unu strainu, ci ca este unu membru egalu indreptatitu alu Austriei. Nu uitati domniloru, ca biserica ortodocsa este biserica cea mare in orientu, si ca din tóte poterile mari este Austria cea mai aprópe de portile orientului.

Spriginescu dara din tóta anim'a propu-

nerea comitetului confesional si mai adaugu propunerea speciala ca petitiunea diecesaniloru din Bucovina cu tóte subscrierile se se tiparésca in protocolulu stenograficu.

Respunsu la assertiunea din Repsigu de sub nr. Albinei 58.

In sensulu adeverului me afu silitu dlui corespondinte din articulu amintitu a-i dá deslucire mai chiara despre ordinatiunea la care provóca Dsa, dicendu ca de la judele cercului ar fi venitu ordinatiune ca ómenii cari nu voiescu a veni la subscrierea protocolului se fie adusi in feru, nu este adeveru, — ci ordinatiunea pomenita demanda ca protocolulu care fu luat la casa notariala mai nainte cu cateva dile numai de 6 individi, se fie subscrisu de toti aceia cari subscriesera protocolulu luat de Domnulu Protojude si Protopresbiteru, si acestu protocolu din 24 de óre se fie substernutu la Pretura de Borosineu.

Din acestu incidentu fiindu lucrulu tare de urgentia, si sciindu neascultarea ómeniloru care o dovedira si la protocolulu subscrisu numai de 5. inisi, numai din cancelari'a notariala p'ote fi emanata astfelu de siedula intru unu sensu mai strinsu la judele comunei, pentru ca se dovedésca mai mare energia.

Monitoreu 20/6 1868.

Iosif Ilie m/p., not.

Romania.

Siedinti'a senatului din 3 iuniu 1868 v.

Dupa cetirea apelului nominal d. Presiedinte alu Consiliului de ministri da cetire unui Mesagiu prin care Senatul se disólva, convocandu-se celu viitoru in terminii prescrii de Constitutiune. (Aplause prelungite in tribune.) Senatorii: Traiesca Constitutiunea! — Tribunele: Traiesca Ministeriulu Gulescu!

D. senatoru Col. Casimir: Traiesca constitutiunea nainte de tóte dloru!

Tribunele: Traiesca ministeriulu Gulescu! (Scamote prelungite. Ura!!!)

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 3 juniu 1868 v.

Ministrulu-presiedinte comunica camerei ca Mai. Sa Domnulu a refusat demisiunea ministeriului si ca prin urmare senatul a fostu disolvatu.

Unoru deputati li se pare ca camera nu p'ote funtiona fora senatu. Se incepe o lunga discussiune si in urma camer'a trece peste acésta parere.

D. ministru Brateanu, comunica unu mesagiu contienendu unu proiectu de lege de conventiune pentru navigatiunea Oltului ce se cere de o compania romana.

Unu altu mesagiu pentru infiintirea unei case postale ca se nu mai platésca Statulu perderile ce se facu prin posta.

Unu altulu asupra exploatarii telegrafului.

Unu alu patrlea mesagiu prin care se cere ca din banii ce se vor aduna din vendiarea locuriloru Statului, se se cumpere dóue parohie de case ale dlui C. Cantacozino.

Cere apoi ca Camera se se ocupe cu creditulu pentru plata amplotiloru Statistici,

si altulu pentru plata celoru noii funtionari postali ce s'au adausu.

D. Hajdeu, da cetire adresei de condoleantia a Camerii catra guvernulu Serbiei, pentru mórtea Domnitoriului Mihailu Obrenovici.

Adunarea o apróba in unanimitate.

Se pune in discutere proiectulu de lege privitoriu la creditulu cerutu pentru funtionari postali.

D. Cociu cere esplicatiune dlui raportore, pentru ce acestu creditu nu s'a trecut intre creditele extraordinarie.

D. ministru Brateanu raspunde ca acestu creditu e de la 1 ianuariu incóce, candu nu mai potea guvernulu se-si deschida credite.

Se pune la votu si se primesce luarea in consideratiune in unanimitate.

Se pune la votu pe articlu si apoi in dotaiu si se primesce in unanimitate.

Se ie in discutere proiectulu de lege prin care se incheia contractu cu D. Fougère, instructoru de marina pentru flotila Dunarii, pe terminu de 3 ani. Acestu proiectu se primesce fara nici o discussiune, si votandu-se in totalu cu bile se adópta cu mare majoritate.

Se pune in discussiune unu proiectu de lege pentru unu creditu ce se cere spre repararea casei repausatului Printiu C. Ghica, si se primesce fora discussiune si in unanimitate.

Apoi Camera se ocupa cu diferite pensuni, cari se votéza cu putina discussiune.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 4 iuniu 1868 v.

Se discuta pensuni. Se acóda d-lui C. A. Rosetti o pensune de 800 lei vechi pentru unu terminu de servitiu, caci acordarea recompensei nationale ce d-sa a refusat'o, facu a se intardiá votarea pensunei d-sale.

Se citeste proiectulu de lege pentru acordarea unei recompense d-lui M. Millo spre respalata servitiiloru ce afacutu scenei romane.

D. Cogalnicianu aréta sacrificiele ce a facutu D. Millo, antaiulu actoru din Romania, pentru a imbratisia cariera de actoru, facendu istoriculu vietii sale; spune cu catu meritulu d-lui Millo este mai mare, caci pe candu a intratu in asta cariera, boerismulu era in putere, si D. Millo era boieru: a sacrificatu unu postu inaltu, si dac'ar fi urmatu, ar fi acum celu pucinu presiedinte la curtea de casatiune.

Se apróba in unanimitate recompensa d-lui M. Millo.

Se votéza o recompensa parintiloru repausatului Martianu pentru servitiile ce a facutu acest'a Romaniei.

Se votéza apoi unu mare numeru de pensuni.

D. ministru Brateanu propune a se dá o recompensa nationale d-lui Vasilie Sturdia actualu presiedinte alu curtei de Casatiune. D. Brateanu aréta marele merite ale d-lui Vasilie Sturdia care a luptatu alature cu repausatulu Anastasie Panu, pentru unirea tieriloru sorori si pentru a ne aduce acolo unde suntemu. Cu atat'a mai mari sunt servitiile aduse de d. Sturdia cu catu era boiaru si cu tóte aste s'a desbinatu de ai sei si a luptatu si a facutu se triumfe causa cea mare a natiunei. D-sa a fostu unu din acei pucini boieri cari n'au cautatu interesulu loru ci numai alu tierrei, si acum a ajunsu la betranetie fora a-si avé anca anii de servitiu. Propune dar a i se acóda ca recompensa nationale léf'a ce are

acum ca presiedinte alu curtii de Casatiune pentru a i se asecurá o betranetia liniscita.

D. Cogalnicianu multiamesce, c'o voce fórté emotionata, d-lui ministru de finantie ca venitu se faca o propunere atatu de drepta si de bine meritata. Aréta marele servitie ce-a facutu causei nationale d. Vasilie Sturdia, si cum impreuna cu repausatulu Panu si cu d. Nicu Ghica au fostu aceia cari au luptatu necontentitu, chiar sub domnirea lui Mihailu Sturdia, si cum anim'a si pung'a loru era deschisa la totu ce era nationale. Aréta dificultatile pe cari d. Sturdia a avutu se le invinga, cum a sacrificatu vietia si relatiunile sale de amicsa cu boieri pentru a servi bine tier'a. Meritulu d-sale, era mai mare de catu alu repausatului Anastasie Panu, caci pentru acest'a interesulu seu era chiar a lupta acolo unde vedea viitorulu, pe candu Vasilie Sturdia, luptandu alature cu Panu perdea, se lepeda de tóte avantajele si privilegiile clasei sale, pentru a redica natiunea, pentru a ni dá totu ce avemu adi. D. ministru de finantie n'a pututu, (dice d. Cogalnicianu) a cere mai multu de catu o recompensa egale cu léf'a d-lui Sturdia ca presiedinte alu curtei de Casatiune, inse d-sa dice ca lasa a judeca Camera daca numai acésta se p'ote numi in adeveru o recompensa nationale, acordata unui omu care si-a consacratu tóta vietia redicarii Romaniei.

D. Chitiu propune o recompensa de 2000 lei noui ca data acelu-a care a fostu celu antaiu luptatoru alu unirei.

D. ministru Brateanu dice ca, cum a disu si d. Cogalnicianu, n'a potutu propune ca recompensa mai multu de catu léf'a d-lui Sturdia ca presiedinte alu curtei de casatiune, inse este fericitu a se poté asociá cu propunerea d-lui Chitiu, dorindu ca toti se merite atatu de bine o recompensa nationale ca d. V. Sturdia.

Se acóda in unanimitate si cu aplause recompensa nationale propusa a se acóda d-lui V. Sturdia.

D. G. Petrescu face o propunere pentru a se acóda o renta viagera de 400 lei noui d-lui C. Caragiale pentru servitiile sale facute scenei romane. D. Petrescu desvóta meritele si silintiele facute de d. Caragiale pentru teatrulu Romanu, care este un'a din scolile principale ale natiuniloru.

Propunerea acésta se trimite la sectiuni.

Camera reveni a supra disolvarii senatului sprimundu-si parerea de reu ca senatorii prin procedur'a loru facu se se amene causa drumului de feru. Dupa discutere lunga, se primesce in fine urmatórea propunere a dlui Cogalnicianu:

„Considerandu ca concessiunea drumuriloru de feru este votata de Camera deputatiloru si ca acestu votu este obligatoriu pentru dens'a;

Ca pana la convocarea noului Senatu p'ote trece unu terminu destulu de lungu, celu prevedintu de Constitutiune, si asiá p'ote trece campania anului curentu si a s'amená inca pe unu anu inceperea cáiloru ferate, reclamate de tier'a intréga d'atati ani, precum a aratat'o numerosele concessiuni votate de fostele Adunari, apoi Adunarea deputatiloru, cu dreptulu ce-i este acordatu de Constitutiune d'a otarí in cestiune (d. G. Ghica adauga ca subamendamentu urmatórele) autorisa pe ministru d'a se intielege cu concessionarii, spre a se poté incepe indata lucrarile pregatitoare pentru cáile ferate concese.“

romanului de a se cultivá si de a traf ca romanu? cine-i va poté demastrá ca n'are dreptu la cultura si vietia natiunale; in rendu cu ori-care altu poporu? Acestu dreptu e necontestabile. Dar pre langa dreptulu acésta, avemu totodata si cea mai santa detorintia, ca se organizamu bine tóte poterile ce sunt calificate de a inainta cultur'a natiunale a poporului nostru. Ostenelele si sacrificiele, ce le vom pune la lucrulu acésta marretiu, se vor rentá de securu, mai multu de catu la ori-care alta intreprindere. Poporulu romanu, cultivandu-se amesuratu capacitatii si dupa calitatile sale firesci, isi va asecurá si libertatea si viitoriulu la care aspira.

Opulu de fatia e méntu a se ocupá cu ceea ce are se puna fundamentu culturei, cu vehicululu celu mei puternicu alu culturei, cu educatiunea. Necesitatea unui asemene opu la noi, e mai pre sus de tóta indoieia. Literatur'a nostra, catu sci eu, nu contine inca nici unu manualu de Pedagogia. In catu imi va fi suc-

cesu mie a implini de oamdata acésta lacuna, vor judeca cei competenti. Dar inainte de a dá opulu in apreciare publica, se-mi fia permis a indica pre scurtu punctulu de vedere din care e composu si din care asiu dori se fia si judecatu.

Opulu e esitu din prelectiunile ce am fostu insarcinatu prin suprem'a inspectiune scolare a le tiené in institutulu archidiecesanu de aici. De basa pentru desfasurarea partii celei mai insemnate din educatiune, adeca pentru desvoltarea spirituale, am alesu Psihologia scólei lui Herbart, carea mi s'a parutu dintre tóte cea mai firésca. De altmintrea, cuprinsulu opului e astfelu prelucratu in catu, o critica conscientioá speru ca-i va recunósce constructiunea independinte de a altoru opuri in felulu seu. Traducerea ori-carei Pedagogie straine ar si fi dupa parerea mea unu anachronismu in impregiarile nostre. Istori'a nostra ne vorbesce pana acum despre educatiune, ca despre o afacere, cu carea parinti nostri s'au

ocupatu numai in practica; era scrierea si desvoltarea teoriei educatiunii au fostu rezervate pentru timpulu nostru. Noi avemu in privinti'a ast'a, ca si in alte multe, de a face inceputulu si deca ar da Domnedieu ca, incependu a ne ocupa de aci nainte si cu teori'a educatiunii, se o potemu face pre aceea catu mai fecunda pentru practica, fara de a intra si de a ne perde prin controverseseci. In opulu acésta, eu m'am restrinsu a espune in scurtu ceea ce mi s'a parutu mai essentialu din cuprinsulu Pedagogiei; pentru ca astfelu puntele principali, remanendu relevate, se póta servi cu atat'a mai bine de indreptariu pentru cei ce se vor ocupa, mai alesu ca incepatori, cu studiulu acésta. De aci si numirea opului de compendiu. Desfasurarea mai pre largu a metódeloru, dupa cari sunt de a se propune obiectele de invetiamentu dimpreuna cu deprinderile la diferitele destinitati, fiindu ca acelea facu parte din organizatiunea scóleloru, ar avé locu, dupa parerea mea, in manuale compuse a nume cu privire

la treptele succesive ale invetiamentului din diferitele scóle. In compendiu acésta de Pedagogia sunt trase numai liniamintele fundamentali, ce au se serve de basa pentru intre-gulu planu alu educatiunii. Dupa ce odata asemene liniaminte ar fi bine stabilite, pre basa loru usioru s'ar poté compune si manuale metodice, prin cari invetiamentulu din diferitele scóle se se organizu dupa postulatele Pedagogiei. La tóte lucrurile trebuie mai antaiu se se afle o basa securu, si eu prin opulu de fatia cu deosebire aceea am cautatu. Fia ca modestele rezultate ale cercetariloru mele, depuse in acestu opu, se contribue si ele catu de putinu la aflarea unei base, pre carea se se póta ridica securu si falnicu edificiu cul-turei nostre natiunali!

Sabiu, in maiu 1868.

Autorulu.

